

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

522

Vragen van het lid **Kathmann** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *een op te richten Europese «intelligence unit»* (ingezonden 12 november 2025).

Antwoord van Minister **Rijkaart** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), mede namens de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie (ontvangen 2 december 2025).

Vraag 1

Kent u het bericht «EU to set up new intelligence unit under Ursula von der Leyen»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 t/m 7

Bent u betrokken bij de plannen om een nieuwe «intelligence unit» op te zetten? Zo ja, wat is uw betrokkenheid of de betrokkenheid van de Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten? Zo nee, waarom niet?

Is het plan voor de nieuwe intelligence unit gedeeld met de lidstaten van de Europese Unie? Zo ja, wat was de inhoud van de informatie over dat plan? Zo nee, waarom niet?

Op welke wijze moet de nieuwe unit gegevens van de AIVD of MIVD gaan verzamelen en gebruiken?

Past het gebruik van die gegevens binnen de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van deze Nederlandse diensten, inclusief het toezicht daarop? Zo ja, welke juridische grondslag betreft dat? Zo nee, waarom niet?

Gaat Nederland medewerkers van de AIVD of MIVD bij de nieuwe unit detacheren? Zo ja, hoeveel medewerkers betreft dat naar verwachting? Wat is de juridische status waaronder die medewerkers bij de unit gaan werken? Zo nee, waarom niet?

Deelt u de mening dat het al dan niet beschikbaar stellen van informatie die door de nationale inlichtingen- en veiligheidsdiensten wordt vergaard aan die lidstaten zelf overgelaten moet blijven worden? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

¹ Financial Times, 11 november 2025, «EU to set up new intelligence unit under Ursula von der Leyen»

Antwoord 2 t/m 7

Er is op dit moment geen voorstel van de Europese Commissie gedeeld met de lidstaten voor een dergelijke inlichtingen unit. Indien er een voorstel van de Europese Commissie gepubliceerd wordt zal uw Kamer zoals gebruikelijk hierover geïnformeerd worden middels een kabinetsreactie. Nederland is voorstander van het intensiveren van inlichtingsamenwerking op Europees niveau. Het kabinet beschouwt SIAC, de Single Intelligence Analysis Capacity,¹ als het unieke toegangsportaal voor het delen van strategische 1 SIAC betreft een inlichtingenstructuur, die inlichtingen analyseert, verwerkt en verspreidt. Het EU Intelligence and Situation Centre (INTCEN) en het Intelligence Directorate of the European Military Staff (EUMS INT), beide EU External Action Services structuren (EEAS), zijn twee intergouvernementele functionele entiteiten die inlichtingenanalyses en situationeel bewustzijn faciliteren aan de EU besluitvormende instanties. Deze beide entiteiten faciliteren inlichtingenanalyses op basis van inlichtingen die vrijwillig ter beschikking zijn gesteld door de inlichtingendiensten van de EU lidstaten. INTCEN en inlichtingen met de Europese instellingen. Het versterken van SIAC, zoals afgesproken in het EU Strategisch Kompas, is daarbij een belangrijke doelstelling. In de kabinetsreactie op het Niinistö-rapport inzake de versterking van de paraatheid en weerbaarheid van de EU, heeft het kabinet aangegeven dat het aanbevelingen voor inlichtingsamenwerking binnen de Europese instellingen alleen steunt als bedoeld wordt op de doorontwikkeling van SIAC². Hiertoe behoort ook het bezien hoe de producten van SIAC effectiever en doelmatiger gedeeld kunnen worden binnen de Europese instellingen. De ontwikkeling van parallelle (quasi-)inlichtingenstructuren naast SIAC steunt het kabinet niet. Daarbij vindt het delen van inlichtingen plaats in het inlichtingendomein. De diensten maken daar een eigenstandige afweging in, binnen de daartoe vastgestelde (wettelijke) kaders. Het beschermen van de nationale veiligheid is daarbij ook een taak van de lidstaten. In het algemeen geldt dat de diensten grote waarde hechten aan de samenwerking met buitenlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten. De vertrouwensrelaties die de afgelopen jaren met partnerdiensten zijn opgebouwd, leiden ertoe dat inlichtingen steeds effectiever en doelmatiger onderling gedeeld kunnen worden. De diensten zullen waar mogelijk deze samenwerking intensiveren. Het delen van inlichtingen met SIAC gebeurt daarom op vrijwillige basis. De diensten beschouwen daarbij altijd hoe hun inlichtingen effectiever en doelmatiger gedeeld kunnen worden in internationaal verband om de nationale en internationale veiligheid te beschermen en zijn hierover doorlopend in gesprek met SIAC en Europese partners. De details omtrent multilaterale en internationale samenwerkingsverbanden zijn staatsgeheim, ik kan daar in het openbaar geen uitspraken over doen. Het kabinet zal een eventueel voorstel van de Europese Commissie langs bovenstaande lijnen beoordelen.

Vraag 8

Kunt u de Kamer tijdig op de hoogte brengen en blijven houden over de voortgang van de plannen over de nieuw op te richten intelligence unit?

Antwoord 8

Ja, indien er een voorstel van de Europese Commissie gepubliceerd wordt, zal ik uw Kamer zoals gebruikelijk hierover informeren middels een kabinetsreactie.